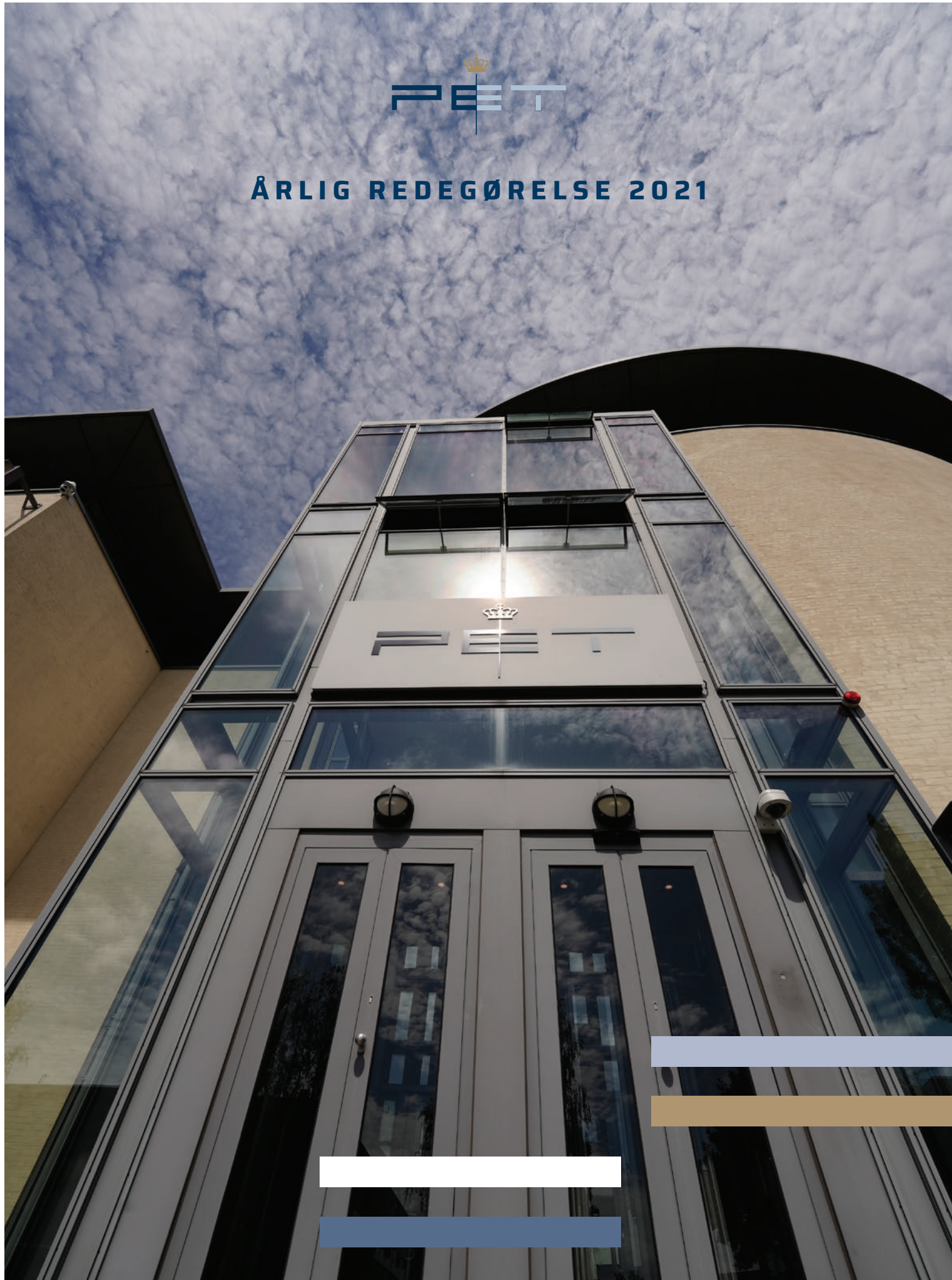

ÅRLIG REDEGØRELSE 2021

Finn Borch Andersen

Forord

Gennem de senere år er der i Danmark blevet **afværget et markant antal terrorangreb** sammenlignet med de fleste andre europæiske lande, når der tages højde for forskelle i befolkningsstørrelsen. Året 2021 var ingen undtagelse. Således faldt der i **2021** dom i flere store sager, hvor Politiets Efterretningstjeneste (PET) har afværget terrorangreb i Danmark eller udlandet. PET gennemførte en lang række efterforskninger og anholdelser i terror- og spionagesager. Eksempelvis gennemførte PET sammen med Midt- og Vestsjællands Politi i starten af året en stor aktion, hvor flere personer blev anholdt. Flere af disse personer blev efterfølgende tiltalt for at have planlagt et eller flere terrorangreb i Danmark eller udlandet. På spionageområdet førte en omfattende efterforskning til dom mod en russisk statsborger, der blev idømt tre års fængsel og udvisning af Danmark for bestandig for spionage til fordel for Rusland.

2021 var også året, hvor vi forberedte udgivelsen af en samlet **vurdering af spionagetruslen mod Danmark**, der for første gang udkom i januar 2022. I vurderingen konkluderede PET, at truslen fra fremmede staters efterretningsvirksomhed mod Danmark er specifik og vedvarende, og at den primært udgår fra Rusland, Kina og Iran.

I **Vurderingen af terrortruslen mod Danmark**, som Center for Terroranalyse (CTA) udgiver årligt, blev truslen mod Danmark i 2021 vurderet som alvorlig. Den væsentligste terrortrussel udgik fra militante islamister.

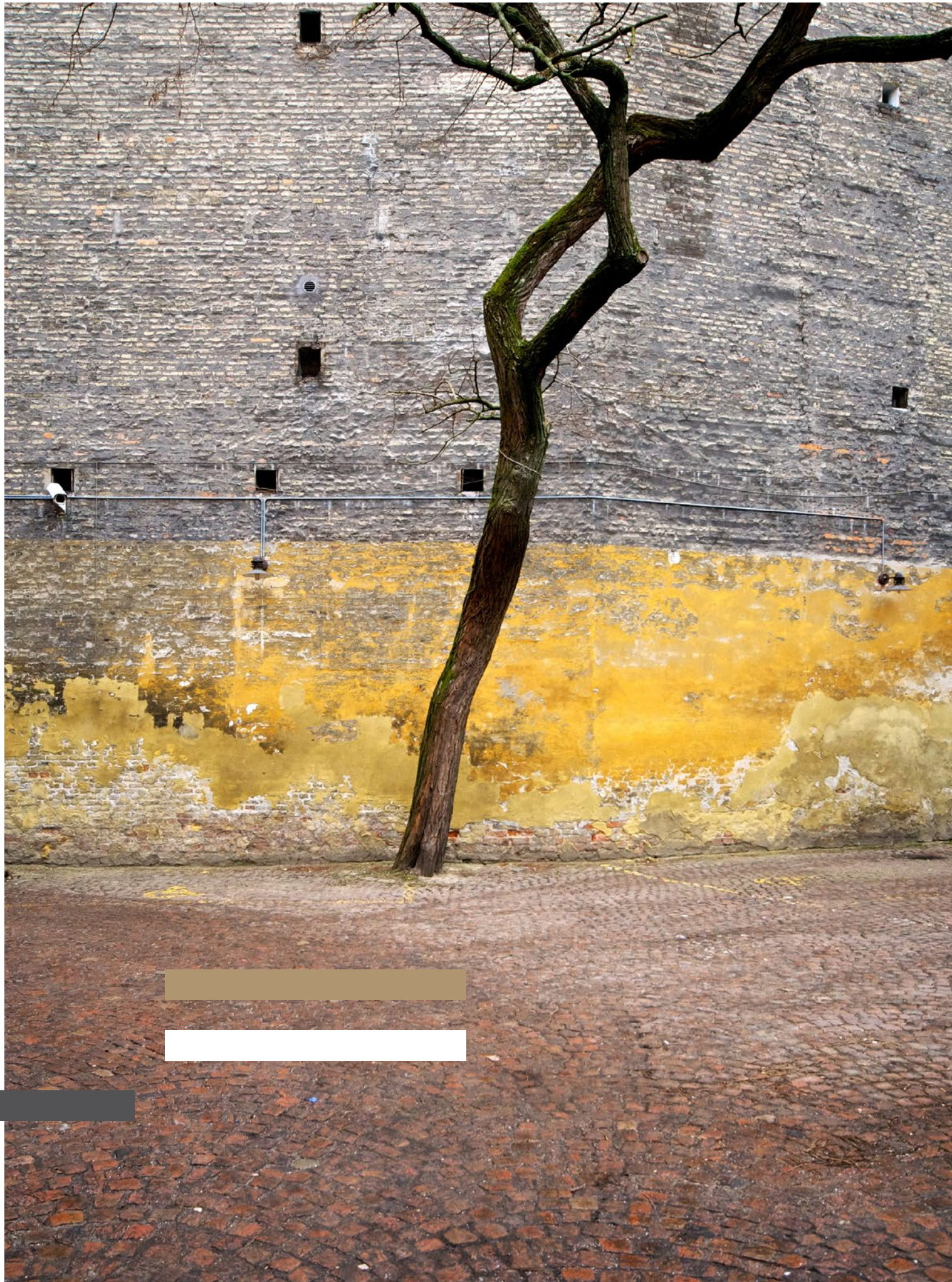
Truslerne mod vores samfund er hele tiden i forandring. Ændringer i geopolitiske forhold og magtbalancer, øget digitalisering og nye dagsordener kan medføre, at trusler

mod vores samfund, som f.eks. terrorisme, spionage eller andre samfundsskadelige aktiviteter, ændrer karakter og kontekst. PET har til opgave at forebygge, efterforske og modvirke forbrydelser og handlinger, der udgør eller vil kunne udgøre en fare for Danmark som et selvstændigt, demokratisk og sikkert samfund. Vi har igennem de seneste år konkret styrket indsatsen og organisationen for at forebygge og imødegå **terror- og spionagetruslen**, og vi tilpasser fortsat løbende indsatsen og organisationen ud fra det aktuelle trusselsbillede.

På **sikkerhedsområdet** bidrog PET i 2021 til den fælles myndighedsindsats i forbindelse med evakueringen fra Afghanistan i august måned. PET bidrog blandt andet med trusselsvurderinger og sikkerhedsrådgivning mv. samt på anmodning fra Udenrigsministeriet med sikkerhedsscreening af personer, som forventedes evakueret.

Endelig var 2021 også et år, hvor covid-19-pandemien fortsat påvirkede store dele af vores samfund – blandt andet med en nedlukning i starten af året. Da PET til alle tider agerer i tæt samspil med det samfund, PET som efterretnings- og sikkerhedstjeneste har til opgave at beskytte, spillede pandemien naturligvis også en rolle i PET's virke i 2021. På trods af pandemiens massive indvirkning på samfundsaktiviteten – og dermed også på rammerne for PET's daglige arbejde – opretholdt PET sin operative parathed og løste i løbet af 2021 flere krævede opgaver inden for sine kerneområder.

Finn Borch Andersen
Chef for Politiets Efterretningstjeneste

Indhold

FORORD	3
INDHOLD	5
RAMMERNE FOR PET'S ARBEJDE	6
De organisatoriske og strategiske rammer for PET's virksomhed	6
De økonomiske rammer for PET's virksomhed	8
De juridiske rammer for PET's virksomhed	10
TILSYNET MED EFTERRETNINGSTJENESTERNE	12
PET's opfølgning på TET's kritik	12
FREMTRÆDENDE SAGER I 2021	14
Forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme mv. (§ 114)	14
Forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed (§ 108)	16
TERRORTRUSLEN MOD DANMARK VAR FORTSAT ALVORLIG I 2021	18
Danmark som prioriteret mål for terror	18
Et komplekst trusselsbillede	18
Radikaliserede løsladte fra fængslerne	18
PET'S KONTRATERRORINDSATSER I 2021	20
Forebyggelse af radikalisering og ekstremisme	20
Bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering	20
MARKANT TRUSSEL FRA FREMMEDE STATERS EFTERRETNINGSVIRKSOMHED I 2021	22
Fremmede stater udfører spionage mod dansk teknologi og forskning	22
Stater involveret i ulovlig anskaffelsesvirksomhed	22
PET'S KONTRASPIONAGEINDSATS I 2021	24
Rådgivningsindsatsen for at imødegå truslen fra fremmede stater	24
Rekordmange sikkerhedsundersøgelser	24
PET'S SIKKERHEDSOPGAVER I 2021	26
Besøg af den amerikanske udenrigsminister, Antony Blinken	26
Evakueringen fra Afghanistan i august 2021	26
Sikkerhedsvurderinger	27
Personbeskyttelse	29
Antiterrorberedskab	29
Bevogtnings- og beskyttelsesopgaver	29
Forhandlergruppen	29
SAMARBEJDE – NATIONALT OG INTERNATIONALT	30
Nationalt samarbejde	30
Internationalt samarbejde	30

Rammerne for PET's arbejde

PET's strategiske retning er fastlagt i den nuværende organisationsstrategi for perioden 2021-2023. De økonomiske rammer for PET's virksomhed er fastlagt i flerårsaftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi (2021-2023), mens de juridiske rammer er fastlagt i PET-loven med tilhørende bekendtgørelser samt i blandt andet retsplejeloven og straffeloven.

De organisatoriske og strategiske rammer for PET's virksomhed

I 2021 havde PET som organisation fortsat stort fokus på at være en stærk operativ og analytisk efterretnings- og sikkerhedstjeneste. Samtidig var der stort fokus på at eksekvere på PET's nye organisationsstrategi, der blev udviklet i 2020, og som er gældende for perioden 2021-2023.

PET's organisationsstrategi

PET's strategiske retning er fastlagt i organisationsstrategien, der er udarbejdet for perioden 2021-2023, svarende til den gældende flerårsaftaleperiode. Strategiens formål er at skabe de bedst mulige rammer for PET's udvikling og samtidig sikre, at PET indfrier de strategiske prioriteter i perioden. Se figur 1.

I 2021 var der fokus på at eksekvere på initiativer inden for strategiens fastsatte hovedspor. Blandt andet at sikre et solidt og sikkert it-fundament og udnyttelsen af nye

teknologier. Et andet væsentligt fokusområde i 2021 var at sikre et nyt rekrutterings- og onboardingsetup, så PET også i fremtiden er i stand til at ansætte, udvikle og fastholde de allerdygtigste medarbejdere.

Selve strategien er klassificeret, da den indeholder fortrolige oplysninger om PET's virksomhed.

I den forrige strategiperiode, der løb fra 2016-2019, gennemgik PET en betydelig udvikling – blandt andet højnede PET sin operationsparathed, og organisationens analytiske arbejde blev styrket. PET's nuværende organisationsstrategi bygger videre på dette fundament, men sætter samtidig en ambitiøs ny retning. Dette med henblik på at PET kan opbygge nye kapaciteter og udføre sine operative kerneopgaver i en virkelighed, hvor spionage-truslen er blevet mere markant, hvor terrortruslen fortsat er alvorlig, og hvor trusselsbilledet bliver stadigt mere komplekst og omskifteligt.

FIGUR 1 • PET'S ORGANISATIONSTRATEGI

Strategien er opbygget af fire hovedspor samt et tværgående:

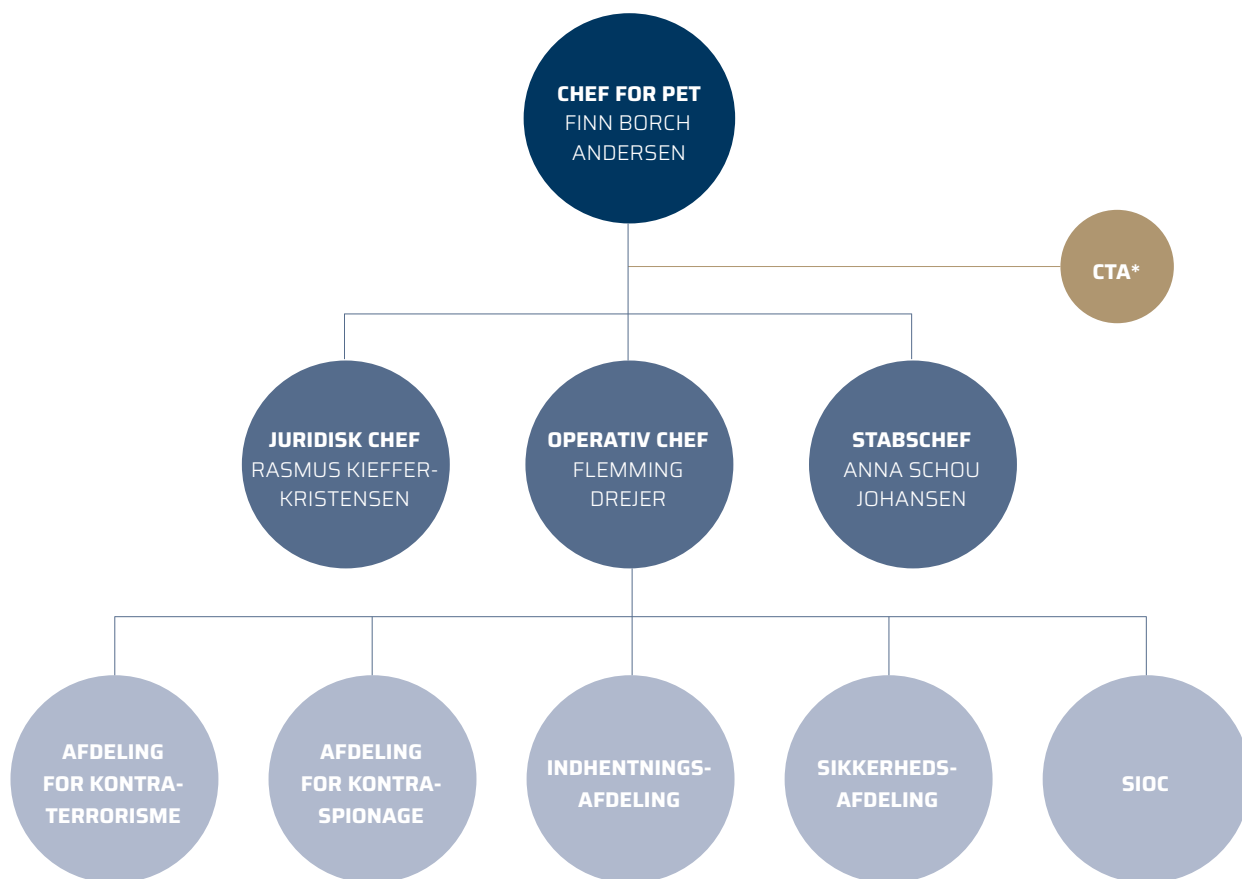
Tværgående spor vedrørende sikkerhed: PET's sikkerhed er fundamentet for PET's arbejde, og det er afgørende, at PET's sikkerhedsniveau modsvarer både udviklingen i trusselsbilledet og den teknologiske udvikling.

PET's ledelse

I 2021 bestod PET's direktion af chefen for PET, den operative chef, chefen for Juridisk Afdeling, chefen for Stabsafdelingen og afdelingscheferne for henholdsvis Afde-

lingen for Kontraterroreisme, Indhentningsafdelingen, Afdelingen for Kontraspionage, Sikkerhedsafdelingen og SIOC (Strategisk Informations- og Operationscenter), jf. figur 2.

FIGUR 2 • PET'S ORGANISATION

*** Center for Terroranalyse (CTA)** er et fusionscenter, hvis medarbejdere stammer fra fire danske myndigheder (PET, Forsvarets Efterretningstjeneste (FE), Udenrigsministeriet og Beredskabsstyrelsen). CTA beskæftiger sig med analyse og vurdering af terrortruslen mod Danmark og danske interesser i udlandet.

De økonomiske rammer for PET's virksomhed

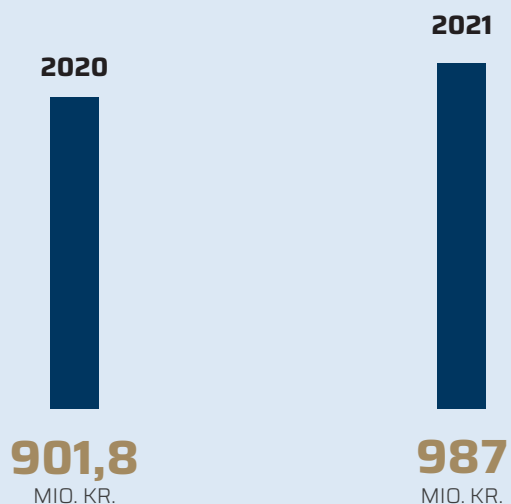
De økonomiske rammer for PET fastlægges i flerårsaftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi. Den aktuelle flerårsaftale blev indgået i december 2020 og gælder for perioden 2021-23. Heri er der blandt andet afsat midler til at imødegå en spionagetrussel, der er blevet mere markant, og til udvikling af ny teknologi.

Med den seneste aftale var PET's samlede økonomiske ramme 986,5 millioner kroner i 2021, og der er afsat 1.029,1 millioner kroner i 2022 og 1.045,9 millioner kroner i 2023.

TABEL 1 · ÅRSRESULTAT FOR 2021

Mio. kr.	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Resultat
I alt	976,2	2,4	967,0	11,6

I tabellen ovenfor fremgår regnskabsresultatet for 2021. Som det fremgår, var der et mindre forbrug ift. bevillingen på 11,6 mio. kr. Det kan primært henføres til en mindre feriepengehensættelse og merindtægter fra blandt andet Den Statslige Kompetencefond.

FIGUR 3 · BEVILLINGEN TIL PET I PERIODEN 2020 OG 2021

I figuren ovenfor er udviklingen i bevillingen illustreret. Som det fremgår, er bevillingen stigende, hvilket skal ses i lyset af den aktuelle flerårsaftale, hvor der er bevilget midler til at styrke blandt andet imødegåelsen af spionagetruslen og udviklingen af ny teknologi.

De juridiske rammer for PET's virksomhed

De juridiske rammer for PET's virksomhed er fastlagt i PET-loven med tilhørende bekendtgørelser samt i blandt andet retsplejeloven og straffeloven.

PET-loven indeholder en samlet regulering af PET's virksomhed, herunder en angivelse af PET's opgaver med at forebygge, efterforske og modvirke forbrydelser omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13 samt bestemmelser om, hvornår PET lovligt kan indsamle, behandle og videregive oplysninger.

PET-loven suppleres af blandt andet en bekendtgørelse om PET's behandling af oplysninger om fysiske og juridiske personer mv. Bekendtgørelsen indeholder nærmere regler for, hvordan PET skal lagre personoplysninger, gennemføre egenkontrol og underrette Tilsynet med Efterretningstjenesterne (TET) om diverse forhold og om forholdet mellem PET-lovens regler om sletning og arkivreglerne om bevaring og kassation.

Justitsministeriet igangsatte i 2017 en evaluering af erfaringerne med PET-loven, men arbejdet blev efterfølgende udskudt ad flere omgange senest i efteråret 2020 som følge af nedsættelsen af Undersøgelseskommissio-

nen om FE. Resultatet af evalueringen, som har været gennemført med involvering af PET, TET og to uafhængige udenlandske efterretningsekspertter samt Institut for Menneskerettigheder og Justitia, blev offentliggjort af Justitsministeriet i juni 2022.

I evalueringsrapporten peges der på, at den retlige ramme for PET's arbejde generelt er velfungerende og understøtter en effektiv efterretningstjeneste og tilsynet hermed. Samtidig peger Justitsministeriet på, at der på visse områder er anledning til at overveje, om der bør foretages en revision af PET-loven. Rapporten peger bl.a. på, at der i lyset af ændringerne i trusselsbilledet og den teknologiske udvikling, herunder digitaliseringen af samfundet, er anledning til at kigge nærmere på de overordnede rammer for, hvordan PET indsamler og behandler store datamængder, således at PET også fremover effektivt kan varetage sine opgaver med blandt andet at forebygge, efterforske og modvirke forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed.

Rapporten forventes at blive inddraget i det pågående arbejde med at forberede en eventuel revision af PET-loven, som PET løbende bidrager til.

Tilsynet med Efterretningstjenesternes årsredegørelse for 2021

Tilsynet med Efterretningstjenesterne (TET) er et uafhængigt kontrolorgan, der blandt andet fører kontrol med PET's behandling af oplysninger om fysiske og juridiske personer. TET afgiver én gang årligt en redegørelse om sin virksomhed til justitsministeren.

Tilsynet med Efterretningstjenesterne (TET) offentliggjorde i juni 2022 sin årsredegørelse vedrørende PET for 2021, som indeholdt resultaterne af de kontroller, som TET havde ført med PET i 2021.

Det fremgik blandt andet af årsredegørelsen, at PET i 2021 nedbragte efterslæbet af sager i PET's journalsystem, som ikke var rettidigt revideret, at PET tilrettelagde og gennemførte sin interne kontrol tilfredsstillende, og at PET's arbejde på flere områder ikke gav anledning til bemærkninger fra TET. Årsredegørelsen indeholdt dog også en række kritikpunkter.

TET pegede blandt andet på, at PET – selv om kontrollen for 2021 viste en tydelig forbedring – fortsat i 2021 havde vanskeligheder med at iagttage lovgivningens krav til sletteprocedurer. De pågældende regler fastsætter, at PET's journalsager skal slettes eller forlænges inden for en bestemt tidsfrist. TET har også tidligere peget på PET's udfordringer med overholdelse af slettefrister i journalsystemet. Problemstillingen skal blandt andet ses i lyset af, at korrekt sletning af oplysninger i praksis forudsætter en manuel gennemgang af store datamængder og gennemførelse af en lang række manuelle processer.

TET rejste i årsredegørelsen for 2021 også kritik af, at PET fortsat ikke havde gennemført visse af TET's anbefalinger fra tidligere år.

TET rettede endvidere kritik af PET's sagsbehandlingstid i forbindelse med en række konkrete kontroller. En specifik kontrol, som blev fremhævet af TET, handlede om håndteringen af en kortlægning af PET's it-landskab, som havde haft en sagsbehandlingstid på 480 arbejdsdage, hvilket TET fandt overordentligt kritisabelt.

Forud for kontrollen havde PET selv igangsat en større ekstern undersøgelse, som blandt andet omfattede samme område. PET gik derfor allerede fra modtagelsen af TET's anmodning i dialog med TET med henblik på, at TET fik mulighed for at bidrage til og påvirke tilrettelæggelsen af den igangsatte eksterne undersøgelse, ligesom TET senere fik adgang til relevante dele af undersøgelsens resultater forud for PET's svar på tilsynets igangsatte kontrol. Der var derfor løbende dialog med TET om sagen i løbet af de omtalte 480 arbejdsdage.

PET's opfølgning på TET's kritik

TET's kritik vedrørende 2021 har som i tidligere år givet anledning til en række opfølgningsinitiativer i PET.

For så vidt angår problemstillingen om rettidig sletning af journalsager, har PET over flere år gennemført en række ændringer af sletteprocedurerne og tilført nye ressourcer til revisionsarbejdet. Det er PET's vurdering, at disse tiltag virker efter hensigten, hvilket understøttes af kontrollerne i 2021, der viser en tydelig forbedring. TET fandt således ved kontrollerne i 2021 alene fejl i to procent af de sager, som var udtrukket til kontrol, mod 16 procent i kontrollen i 2020. PET vil arbejde videre på at forbedre sletteprocesserne – ikke mindst i forhold til it-understøttelse heraf. Det er således fortsat et vilkår for PET, at sletteprocesserne i vidt omfang er bundet op på

omfattende manuelle processer, hvor risikoen for menneskelige fejl er betydelig.

Med hensyn til spørgsmålet om manglende opfølgning på tidligere anbefalinger har PET på nuværende tidspunkt gennemført syv ud af de otte anbefalinger, der blev peget på i årsredegørelsen for 2021. En enkelt anbefaling forventes dog først implementeret i 2023, da den kræver særlig it-understøttelse.

For så vidt angår spørgsmålet om PET's sagsbehandlingstider ved konkrete kontroller, har PET indledt en dialog med TET, som skal sikre, at situationer som den konkrete kontrol med en sagsbehandlingstid på 480 arbejdsdage, der blev fremhævet i årsredegørelsen for 2021, fremover undgås. Samtidigt arbejder PET på løbende at understøtte TET's kontroller bedst muligt.

Fremtrædende sager i 2021

PET's efterforskning spiller en central og afgørende rolle, når der indledes straffesager om blandt andet spionage, terrorisme og ekstremisme. I 2021 har PET efterforsket eller været involveret i efterforskningen af flere sager om terrorisme og spionage, som nu har ført til dom, eller som er ved at blive behandlet eller snart forventes behandlet ved domstolene. Nedenstående er en række af de sager, der har været omtalt i offentligheden.

Forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme mv. (§ 114)

Kontraterroranholdelser i februar 2021

Den 6. og 8. februar 2021 blev 13 personer anholdt i et samarbejde mellem PET og relevante politikredse. Yderligere én person blev anholdt i Tyskland af tysk politi. Personerne var under mistanke for at planlægge et terrorangreb i Danmark eller udlandet ved brug af skydevåben og hjemmelavede bomber.

Af de 13 anholdte i Danmark blev der rejst tiltale mod tre af personerne for forsøg på terrorisme ved brug af våben og/eller eksplosiver (straffelovens § 114, stk. 1, nr. 1, nr. 6 og nr. 7, jf. § 21), terrorfinansiering (straffelovens § 114 b, nr. 1 og nr. 2), ligesom to af personerne tillige blev tiltalt for fremme af terrorvirksomhed (straffelovens § 114 e). Sagerne mod de resterende ti personer blev påtaleopgivet, da det blev vurderet, at beviserne og videre forfølgning ikke ville føre til, at de sigtede blev fundet skyldige i retten.

Den 15. december 2022 fandt Retten i Holbæk en person skyldig i den rejste tiltale om forsøg på terrorisme samt terrorfinansiering og fremme af terrorvirksomhed. De to andre blev frifundet for forsøg på terrorisme, men dømt for henholdsvis terrorfinansiering og for terrorfinansiering og fremme af terrorvirksomhed. Den 20. december 2022 udmålte Retten i Holbæk straffe på henholdsvis 16 års fængsel og udvisning, ni måneders fængsel samt seks måneders fængsel og udvisning.

Retssager og domme mod terrortiltalte efter "december 2019"-anholdelsesaktionen

Tilbage i december 2019 gennemførte PET og relevante politikredse på baggrund af PET's efterforskning en stør-

re koordineret anholdelsesaktion mod personer med islamistiske sympatier i Danmark. Over 20 personer blev anholdt.

Anholdelsesaktionen førte efterfølgende til tre særskilte sager, hvori der blev rejst tiltale mod seks af de anholdte for overtrædelse af straffelovens terrorbestemmelser.

I den første sag blev to mænd og en kvinde sigtet og senere tiltalt for fremstilling af sprængstoffer med henblik på at begå terrorhandlinger (straffelovens § 114, stk. 1, nr. 6 og 7, jf. § 21). De to mænd blev yderligere tiltalt for ildspåsættelse af en bus (straffelovens § 181, stk. 1), mens kvinden yderligere blev tiltalt for terrorfinansiering og fremme af terrorvirksomhed for terrororganisationen Islamisk Stat (straffelovens § 114 b, nr. 1 og 2, og § 114 e).

Københavns Byret afsagde skyldkendelse i sagen den 28. marts 2022. Her blev de to mænd kendt skyldige i forsøg på terror og i ildspåsættelse. Kvinden blev frifundet for forsøg på terror, men kendt skyldig i terrorfinansiering gennem flere pengeoverførsler til fremmedkrigere tilhørende Islamisk Stat samt for at fremme terrororganisationen gennem blandt andet videreformidling af propaganda for Islamisk Stat.

Den 1. juni 2022 idømte Københavns Byret de to mænd hver 12,5 års fængsel, mens kvinden blev idømt fire års fængsel. Den ene mand blev frataget sit danske statsborgerskab og udvist for bestandig. Sagen er anket til landsretten.

I den anden sag blev to mænd tiltalt for forsøg på terrorisme (straffelovens § 114, stk. 1, nr. 1 og 6, jf. § 21) ved at have forsøgt at finansiere og købe pistoler med tilhørende ammunition til at begå terrorhandlinger.

Den 4. november 2021 blev der afsagt skyldkendelse i byretten. Den ene person blev kendt skyldig i forsøg på terrorisme og blev den 24. november 2021 idømt ti års fængsel. Den anden person blev frifundet for forsøg på terrorisme, men kendt skyldig i at have finansieret den første persons våbenkøb (straffelovens § 192 a) og idømt to år og ni måneders fængsel. Den 14. december 2022 afgjorde Østre Landsret ankesagen mod de to personer. Den ene person blev igen kendt skyldig i forsøg på terrorisme og straffen blev forhøjet til fængsel i 12 år. Den anden person blev frifundet.

I den tredje sag blev en person den 18. marts 2021 ved Retten i Odense idømt to års fængsel og udvisning for bestandig for forsøg på terrorfinansiering (straffelovens § 114 b, stk. 1, nr. 1, jf. § 21, stk. 1), fremme af terrorvirksomhed (§ 114 e, 1. pkt., jf. til dels § 21, stk. 1) samt for billigelse af terror (§ 136, stk. 1 og 2, jf. til dels § 21, stk. 1). Personen blev endvidere udvist og idømt indrejseforbud for bestandig. Udvisningen er efterfølgende effektueret.

Kontraterroranholdelser i april 2021

Efter længere tids efterforskning blev seks personer anholdt den 27. april 2021. En person blev senere tiltalt for at have tilsluttet sig Islamisk Stat i Syrien i juli 2014 (straffelovens § 114 c, stk. 3), for forsøg på at tilslutte sig Islamisk Stat i Syrien i april 2015 (straffelovens § 114 c, stk. 3, jf. § 21) samt for terrorfinansiering ved i perioden 2013-2017 at have ydet og forsøgt at yde økonomisk støtte til to personer, som i perioden var tilsluttet Islamisk Stat (straffelovens § 114 b, nr. 1, jf. til dels § 21). En anden person blev tiltalt for sammen med den første person at have tilsluttet sig Islamisk Stat i Syrien i juli 2014.

De øvrige fire personer blev tiltalt for at have medvirket til den første persons terrorfinansiering.

Retten i Aarhus idømte den 16. november 2022 den ene person fem års fængsel for at have fremmet Islamisk Stat i juli 2014, forsøgt at tilslutte sig Islamisk Stat i april 2015 samt for terrorfinansiering i perioden 2013-2017. Den anden person blev idømt halvandet års fængsel for sammen med den første person at have fremmet Islamisk Stat i juli 2014. Af de øvrige blev to personer idømt seks måneders fængsel, en person idømt ni måneders fængsel, mens den sidste blev frifundet. Sagen er anket fsva. de to førstnævnte personer.

Mand dømt for forsøg på terror i september 2021

I april 2020 blev en mand anholdt, sigtet og senere tiltalt for at have købt en pistol med tilhørende ammunition med henblik på at begå terrorhandlinger i Danmark eller udlandet (straffelovens § 114, stk. 1, nr. 1, nr. 2 og nr. 6, jf. § 21). Den 28. september 2021 blev han i byretten idømt ti års fængsel, frakendt sin danske indfødsret og udvist med indrejseforbud for bestandig.

Den 28. november 2022 skærpede landsretten straffen og idømte manden 12 års fængsel.

Evakuering og strafforfølgelse af tre kvinder med dansk statsborgerskab fra Roj-lejren i det nordøstlige Syrien

På baggrund af en politisk aftale blev en tværministeriel "Task Force Evakuering" (TFE) etableret den 30. marts 2021. Taskforcen fik til opgave at afdække, om evakuering af de danske børn uden deres forældre fra lejrene i det nordøstlige Syrien, på baggrund af en individuel vurdering, ville kunne gennemføres på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde og inden for rammerne af Danmarks konventionsmæssige forpligtelser. Taskforcen bestod af repræsentanter fra Udenrigsministeriet, Justitsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Forsvarsmi- nisteriet samt Social- og Ældreministeriet. Dertil blev un-

derliggende myndigheder, herunder PET, FE og Sundhedsstyrelsen, inddraget efter behov.

PET var således løbende inddraget i taskforcens arbejde, herunder særligt den del af arbejdet, der handlede om trusselvurderinger og de generelle aspekter vedrørende retsforfølgelse. PET deltog også i den fact-finding-mission til det nordøstlige Syrien, herunder i Roj- og al-Hol-lejrene, der blev gennemført som en del af taskforcens arbejde i maj 2021.

Den 16. maj 2021 anmodede Justitsministeriet PET om at udarbejde en sikkerhedsmæssig vurdering i forhold til en samlet håndtering af de tre kvinder med dansk statsborgerskab og deres børn i lejrene. Anmodningen fra Justitsministeriet skulle ses i lyset af den udvikling med yderligere forværring af bl.a. den sikkerhedsmæssige situation i og omkring lejrene i det nordøstlige Syrien og usikkerheden om lejrenes fremtid, som taskforcens arbejde havde været med til at afdække.

Ud fra en samlet vurdering af de sikkerhedsmæssige forhold vurderede PET, at det – i det omfang det ikke viste sig realistisk at evakuere danske børn uden deres mødre – ville være mest hensigtsmæssigt på daværende tidspunkt at søge de tre kvinder med dansk statsborgerskab evakueret sammen med deres børn. PET's samlede sikkerhedsmæssige vurdering af de tre kvinder blev offentliggjort den 18. maj 2021 og kan findes på PET's hjemmeside.

På baggrund af arbejdet i Task Force Evakuering blev de tre kvinder med dansk statsborgerskab og deres tilsammen 14 børn evakueret fra Roj-lejren i det nordøstlige Syrien. De ankom den 7. oktober 2021 til Danmark, hvor de tre kvinder blev anholdt og sigtet for fremme af terror og indrejse eller ophold i en konfliktzone (forbudszone i et væbnet konfliktområde, straffelovens § 114 e og § 114 j, stk. 1, jf. stk. 3). Kvinderne blev fremstillet i grundlovsforhør tre forskellige steder i landet og har siddet varetægtsfængslet siden.

Den 2. november 2022 tiltrådte justitsministeren, at der kunne rejses tiltale mod de tre kvinder for overtrædelse

af straffelovens § 114 e og § 114 j, stk. 1, jf. stk. 3, hvilket blev forkyndt for kvinderne den 4. november 2022.

Den 18. november 2022 blev der afsagt dom i den første sag, der blev behandlet som en tilståelsessag. Byretten idømte kvinden tre års fængsel for overtrædelse af straffelovens § 114 e, 1. pkt., og § 114 j, stk. 1, jf. stk. 3. Den 19. december 2022 afgjorde Vestre Landsret ankesagen og forhøjede straffen til fire års fængsel.

Kvinde dømt for at have tilsluttet sig Islamisk Stat

En kvinde blev den 25. august 2021 idømt fem års fængsel for at have indrejst og opholdt sig i en konfliktzone, hvor hun med sin tilstedeværelse fremmede terrororganisationen Islamisk Stat, samt for at forsøge at medvirke til, at en anden kvinde forsøgte at fremme samme organisation (straffelovens § 114 j, stk. 1, jf. stk. 3, og § 114 e samt § 114 e, jf. § 21, jf. § 23).

Dansk statsborger sigtet for at have tilsluttet sig Islamisk Stat i Afghanistan

Den 10. december 2021 blev en dansk kvindelig statsborger ved ankomst til Københavns Lufthavn anholdt, sigtet og efterfølgende varetægtsfængslet for fremme af Islamisk Stats virke (straffelovens § 114 e). Kvinden er fortsat varetægtsfængslet.

Forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed (§108)

Sag om iranske likvideringsplaner og spionage til fordel for Saudi-Arabien

Den 6. maj 2021 stadfæstede Østre Landsret en dom på syv års fængsel til en norsk-iransk statsborger. Personen blev dømt for medvirken til forsøg på manddrab (straffelovens § 237, jf. § 21, jf. § 23) og spionage (straffelovens § 108, stk. 1) og udvist med indrejseforbud for bestandig. Personen blev dømt for at have sat en iransk efterretningstjeneste i stand til at virke inden for den danske stats område, vel vidende at denne bistand var til brug for planer om drab på et ledende medlem af oppositionsbewægelsen ASMLA (Arab Struggle Movement for the Liberation of Ahwaz) i Iran, der er bosiddende i Danmark.

I forlængelse af sagen mod den norsk-iranske statsborger blev tre ledende medlemmer af ASMLA anholdt, sigtet og siden tiltalt for spionage for i perioden fra 2012-2020 at have udført ulovlig efterretningsvirksomhed i Danmark på vegne af en saudiarabisk efterretningstjeneste ved at have indsamlet oplysninger om enkeltpersoner og virksomheder i Danmark og i udlandet og videregivet disse oplysninger til en saudiarabisk efterretningstjeneste (straffelovens § 108, stk. 1). Sagen havde forbindelse til ovenstående sag, idet det var et af de tre ASMLA-medlemmer, der var mål for angrebsplanlægningen. De tre mænd blev også tiltalt for terrorfinansiering (straffelovens § 114 b, nr. 2, jf. til dels § 21), fremme og billigelse af terror (straffelovens § 114 e, jf. til dels § 21, og § 136, stk. 2) samt spionage mod militære anliggender (straffelovens § 108, stk. 2, jf. stk. 1).

De tre ASMLA-medlemmer blev ved Retten i Roskilde den 2. marts 2022 idømt fængsel på henholdsvis otte år, syv år og seks år for blandt andet spionage ved at have indsamlet oplysninger om enkeltpersoner og organisationer mv. i Danmark og i udlandet og om iranske militære anliggender og videregivet disse oplysninger til en saudiarabisk efterretningstjeneste (straffelovens § 108, stk. 1 og 2, jf. stk. 1) samt fremme af terrorisme (straffelovens § 114 e, jf. til dels § 21) og finansiering af terrorisme ved at have tilvejebragt 15 mio. kr. og have forsøgt at tilvejebringe i hvert fald yderligere 15 mio. kr. fra en saudiarabisk efterretningstjeneste til ASMLA (straffelovens § 114 b, nr. 2, jf. til dels § 21). Den ene af de tre blev endvidere dømt for billigelse af terror (straffelovens § 136, stk. 2).

To af de tiltalte blev udvist af Danmark med indrejseforbud for bestandig, mens den tredje af de tiltalte, der er dansk statsborger, blev frifundet for en påstand om frakendelse af dansk indfødsret og udvisning, da retten ikke fandt dette proportionalt. Sagen er anket til landsretten og er berammet til 2023.

Sag om spionage i Danmark

Den 17. november 2021 stadfæstede Vestre Landsret byrettens dom på tre års fængsel mod en russisk statsborger for spionage (straffelovens § 108, stk. 1). Den russiske

statsborger blev samtidig udvist med indrejseforbud for bestandig. Manden havde spioneret mod et dansk universitet og en dansk energivirksomhed, hvor han i flere år havde udleveret oplysninger mod betaling til en russisk efterretningstjeneste. Energivirksomheden udviklede blandt andet brændselsceller, der kan omdanne brint til grøn strøm.

Sager om kvalificeret brud på tavshedspligten

Den 8. december 2021 foretog PET i samarbejde med politiet anholdelse af fire personer og ransagede en række forskellige adresser. De anholdte var nuværende og tidligere medarbejdere i de to danske efterretningstjenester. De blev sigtet for blandt andet overtrædelse af straffelovens § 109, stk. 1, ved uberettiget at have videregivet højt klassificerede oplysninger fra efterretningstjenesterne. Anholdelserne var resultatet af en længerevarende efterforskning af lækager fra efterretningstjenesterne. To af sagerne er på nuværende tidspunkt påtaleopgivet, mens to fortsat verserer i det strafferetlige system. En af disse sager vedrører den suspenderede chef for Forsvarets Efterretningstjeneste, Lars Findsen.

Herudover blev daværende medlem af Folketinget Claus Hjort Frederiksen den 20. december 2021 sigtet for uberettiget videregivelse af højt klassificerede oplysninger efter straffelovens § 109.

Terrortruslen mod Danmark var fortsat alvorlig i 2021

I 2021 vurderede Center for Terroranalyse (CTA), at terrortruslen mod Danmark var alvorlig. Den væsentligste terrortrussel udgik fra militante islamister.

Danmark som prioriteret mål for terror

Den største terrortrussel mod Danmark udgik i 2021 fra de militant islamistiske grupper Islamisk Stat og al-Qaida, som inspirerede til angreb i og uden for Vesten – blandt andet via deres propaganda. Center for Terroranalyse (CTA) i PET vurderede i den årlige udgivelse "Vurdering af terrortruslen mod Danmark", der udkom i marts 2021, at terrortruslen fra militant islamistiske grupper mod Danmark fortsat var i niveauet alvorlig, jf. PET's trusselsniveau-definitioner. Det betyder, at der er en erkendt trussel. Der er kapacitet, hensigt og planlægning. Terrortruslen var især drevet af opfattede krænkelse af islam, som fortsat havde et betydeligt potentiale som drivkraft for militante islamister. Militante islamister henviste fortsat med jævne mellemrum til Danmark eller specifikke danskere i deres propaganda. Henvisningerne indbefattede både nyere og historiske referencer til opfattede krænkelse af islam i Danmark.

Sammenlignet med de fleste europæiske lande er der, når man tager højde for forskelle i befolkningsstørrelsen, afværget et markant antal terrorangreb i Danmark i de seneste år. Det understreger, at der i Danmark befinder sig personer og mindre grupper, der både har intention om og kapacitet til at gennemføre terrorangreb.

Hvad angår terrortruslen fra højreekstremister, vurderede CTA, at den i 2021 fortsat lå på niveauet generel. Det vil sige, at der var kapacitet og/eller hensigt og mulig planlægning. Samtidig vurderede CTA i 2021, at terrortruslen fra venstreekstremister i Danmark var i niveauet begrænset. I henhold til PET's definitioner betyder det, at der var en potentiel trussel, men begrænset kapacitet og/eller hensigt.

Et komplekst trusselsbillede

Covid-19-pandemien blev af CTA ikke vurderet til at udgøre en væsentlig drivkraft for terrortruslen mod Danmark, men den medvirkede til at gøre trusselsbilledet

mere komplekst. Eksempelvis beskæftigede CTA sig i 2021 med terrortruslen fra "antimyndighedsektremisme" som en samlet betegnelse for en række narrativer om nødvendigheden af at anvende vold mod politikere, offentlige nøglepersoner og fagpersoner, som ikke primært udspringer af etablerede ekstremistiske ideologier.

Radikaliserede løsladte fra fængslerne

Der kan udgå en terrortrussel fra radikaliserede indsatte i danske fængsler og arresthuse, både under afsoning og efter deres løsladelse. I de kommende år står Danmark og andre europæiske lande over for et historisk højt antal løsladelser af både personer, der er dømt i terrorsager, og andre kriminelle indsatte, der har påbegyndt eller fortsat en radikaliseringsproces under deres fængsling.

Stigningen i Danmark skyldes retsforfølgelse af tilbagevendte personer, der har været udrejst til konfliktzonen i Syrien/Irak, samt yderligere fem terrorsager siden 2019. Omar el-Husseins terrorangreb i Danmark i 2015 og hændelser i udlandet har demonstreret, at radikaliserede løsladte kan gennemføre et terrorangreb allerede kort tid efter løsladelse. Siden 2015 har minimum 32 tidligere fængslede personer udført terrorangreb i Europa.

Den forventede stigning i antallet af løsladte terrordømte og radikaliserede stiller store krav til de danske myndigheder og fordrer en gentænkning af den eksisterende indsats på området. Derfor nedsatte den daværende justitsminister i december 2020 en særlig tværministeriel indsatsgruppe, der skal gennemgå det eksisterende system og komme med anbefalinger til, hvordan Danmark kan styrke indsatsen over for terrordømte og radikaliserede. Indsatsgruppen, der går under navnet "Bjelkegruppen", ledes af tidligere kontraterrorchef i PET Henrik Bjelke Hansen. Bjelkegruppen er organisatorisk forankret i PET og består desuden af repræsentanter fra kriminalforsorgen, Hjemrejsestyrelsen, Justitsministeriet samt Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Bjelkegruppen offentliggjorde i efteråret 2021 sin første delrapport, der havde fokus på myndighedernes indsats over for terrordømte og radikaliserede indsatte under vareretægt og afsoning. Størstedelen af anbefalingerne er enten implementeret eller under implementering, herunder i kraft af den lovændring fra juni 2022, der følger op på flerårsaftalen om kriminalforsorgens økonomi 2018-2021. Myndighedernes arbejde i regi af Bjelkegruppen har således allerede ført til en styrkelse af indsatsen over for terrordømte og radikaliserede, herunder også udviste radikaliserede, der skal udsendes af landet efter løsladelse. Den kommende anden delrapport fra Bjelkegruppen forventes at komme med anbefalinger til myndighedernes indsats over for terrordømte og radikaliserede i forbindelse med løsladelse og tiden derefter.

Bjelkegruppens arbejde bidrager samlet set til PET's strategiske ambition om at være en konstruktiv samarbejdspartner for andre myndigheder og det politiske niveau samt at levere kvalificerede indspil til politiske indsatser og ny lovgivning på det sikkerhedspolitiske område.

For en nærmere beskrivelse af trusselsbilledet fra terrorisme og ekstremisme henvises til den gældende "Vurdering af terrortruslen mod Danmark", som kan findes på PET's hjemmeside www.pet.dk.

PET's kontraterrorindsatser i 2021

En af PET's hovedopgaver er at forebygge og forhindre terrorisme i Danmark. Forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme og bekæmpelse af terrorfinansiering er fortsat en vigtig prioritet for PET.

Forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme

PET har siden 2007 haft et forebyggelsescenter, som iværksætter indsatser i samarbejde med myndigheder og andre relevante aktører for at forebygge radikaliserings og bekæmpe voldelig ekstremisme. Forebyggelsescenteret iværksætter exit-indsatser, underviser frontpersonale og engagerer personer, organisationer og institutioner i specifikke miljøer, hvor der er risiko for radikaliserings, til at forebygge og bekæmpe voldelig ekstremisme.

PET's Forebyggelsescenter fortsatte i 2021 samarbejdet med relevante myndigheder om skræddersyede exit-indsatser for tidligere terrordømte og løsladte personer indberettet for mistanke om mulig radikaliserings, hjemvendte fra konfliktzoner samt personer, der færdes i voldelige ekstremistiske miljøer – såvel fysiske som virtuelle.

Forebyggelsescenteret underviste i 2021 mere end 500 medarbejdere og ledere i kriminalforsorgen, politiet og Hjemrejsestyrelsen samt på asylcentre – herunder udrejsecentre – i at identificere, indberette og håndtere bekymringer om radikaliserings.

Forebyggelsescenteret arbejder også med forebyggelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme i specifikke miljøer, som er berørt af radikaliserings. I forbindelse med Forebyggelsescenterets outreach-indsats gennemførtes der i 2021 trygheds- og sikkerhedsmøder med specifikke organisationer og repræsentanter fra minoritetsmiljøer for at styrke sikkerheden og trygheden.

Den danske model for forebyggelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme, som består af et unikt tværsektorielt myndighedssamarbejde, nyder fortsat stor international opmærksomhed. PET blev igen i 2021 inviteret til at dele viden og erfaringer med lande i og uden for Europa. Derudover fortsatte PET med at rådgive kenyanske sikkerhedsmyndigheder om udviklingen og implementeringen af exit-indsatser i regi af Freds- og Stabiliseringsfonden støttet af Udenrigsministeriet, Forsvarsministeriet og Justitsministeriet. Programmet har været en stor succes, som fortsætter frem til 2022.

Bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering

PET yder løbende en indsats for at forhindre terrorfinansiering på et både strategisk og taktisk niveau. På det finansielle område arbejder PET både på internationalt

strategisk niveau i regi af FATF¹, med national koordinati-
on og bilateralt samarbejde med en række offentlige og
private aktører samt med indhentning af mistænkte fi-
nansielle oplysninger. I 2021 prioriterede PET blandt an-
det at arbejde med udbredelse af viden om risikoen for
terrorfinansiering til de underretningspligtige aktører i
henhold til hvidvaskloven.

PET styrkede samarbejdet i indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering

Bekæmpelse af terrorfinansiering og hvidvask har et
bredt nationalt fokus og er centreret omkring Hvidvask-
Forum, HvidvaskForum+ og en række underliggende ar-
bejdsgrupper. HvidvaskForum har deltagelse af relevan-
te nationale myndigheder, herunder PET. HvidvaskFor-
um var ansvarlig for implementeringen af "Den nationale
strategi til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering
2018-2021". PET understøttede i 2021, at implementerin-
gen af strategien kom i mål og levede op til sine strategi-
ske forpligtelser i den netop afsluttede strategi. Samti-
digt medvirkede PET til udarbejdelsen af strategien på
hvidvask- og terrorfinansieringsområdet, der gælder for
2022-2025.

Feedbackordning viser, at PET modtager og anvender mange relevante oplysninger fra Hvidvasksekretariatet

PET modtager løbende et stort antal underretninger med
mistanke om terrorfinansiering fra Hvidvasksekretariatet
og arbejdede i 2021 med at sikre kvaliteten af underret-
ningerne samt at styrke behandlingen af underretnin-
gerne. I 2021 påbegyndte PET en ny feedbackordning,
som forbedrer Hvidvasksekretariatets viden om, i hvor
høj grad oplysningerne er relevante for PET's arbejde.
Feedbackordningen viser, at PET i særdeles høj grad fin-
der underretningerne relevante for det igangværende
arbejde og tjenestens generelle efterretningsbillede. Un-
derretningerne indgår eksempelvis i efterretningsopera-
tioner, tematiske analyser og den nationale risikovurde-
ring af terrorfinansiering i Danmark. Derudover viser fe-
edbacken til Hvidvasksekretariatet, at flere underretnin-
ger indgår i strafferetlige efterforskninger inden for
PET's ansvarsområde.

1) *Financial Action Task Force er en international
sammenslutning af stater og institutioner, der har til
formål at bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering.*

Markant trussel fra fremmede staters efterretningsvirksomhed i 2021

I januar 2022 udgav PET for første gang en samlet vurdering af spionagetruslen mod Danmark. I vurderingen, der blev udarbejdet i 2021, konkluderer PET, at truslen fra fremmede staters efterretningsvirksomhed er specifik og vedvarende, og at den også er relevant for Grønland og Færøerne. Truslen omfatter spionage, påvirkning, chikane, forsøg på ulovligt at anskaffe produkter, teknologi og viden samt i helt særlige tilfælde likvideringsforsøg. PET konkluderer samtidig, at truslen primært udgår fra Rusland, Kina og Iran.

Fremmede stater udfører spionage mod dansk teknologi og forskning

Fremmede stater udfører efterretningsaktiviteter for at styrke deres politiske, militære og økonomiske position. Danmark er i kraft af sin aktive rolle på den internationale scene og medlemskab af internationale organisationer som EU og NATO et attraktivt mål for fremmed efterretningsvirksomhed. Forhold vedrørende Grønland og Færøerne, samarbejdet mellem rigsdelen og spørgsmål om Arktis og Nordatlanten er også af interesse for fremmede efterretningstjenester. Dertil kommer, at fremmede stater som Kina, Rusland og Iran har dansk teknologi og forskning i søgelyset. Gennem forskellige former for spionage mod blandt andet danske universiteter og virksomheder forsøger disse lande at få fat i den nyeste teknologi og viden.

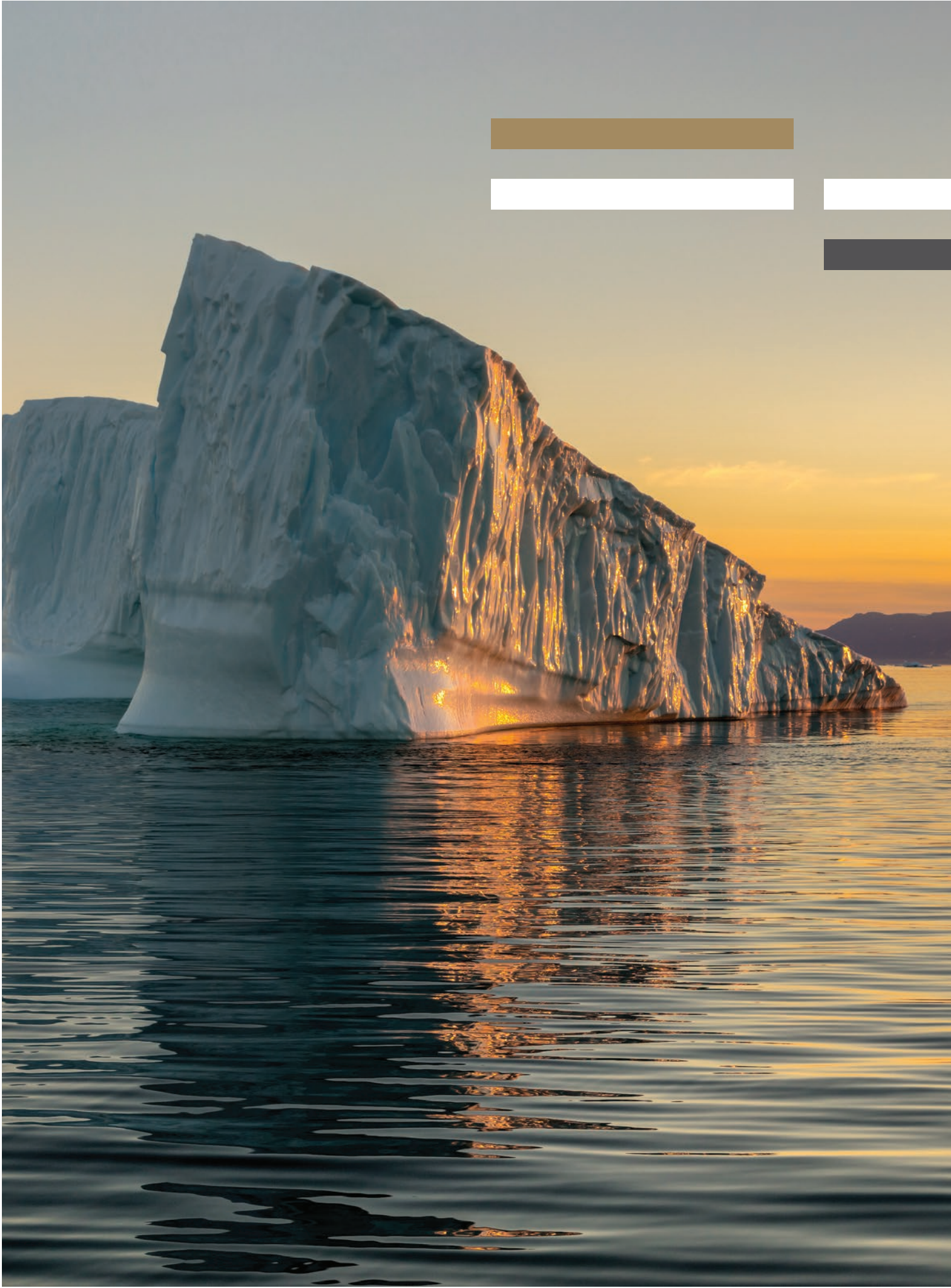
Stater involveret i ulovlig anskaffelsesvirksomhed

En række stater er også involveret i ulovlig anskaffelsesvirksomhed, hvor produkter fra Danmark omdirigeres til at indgå i andre landes våbenproduktion eller militære

programmer. Ulovlig anskaffelsesvirksomhed kan blandt andet ske ved, at danske virksomheder eksporterer produkter eller leverer teknisk bistand, der via mellemhænder ender i de forkerte hænder.

PET indgår, sammen med en række andre myndigheder, i det nationale arbejde med eksportkontrol af produkter, der både kan anvendes civilt og militært, også kaldet dual-use. I 2021 modtog PET 527 høringer om eksporttiladelse og bidrog til 371 kundetjek.

Visse udenlandske investeringer kan ligeledes være en trussel mod Danmarks nationale sikkerhed. Derfor har Danmark og en række andre lande styrket den sikkerhedsmæssige indsats omkring udenlandske investeringer. En fælles europæisk screeningsordning blev implementeret i 2020, og i 2021 trådte en dansk investerings-screeningslovgivning i kraft. PET indgår i det nationale arbejde med investeringsscreening for at belyse, hvorvidt der er en trussel forbundet med visse udenlandske direkte investeringer.

PET's kontraspionageindsats i 2021

PET forebygger, efterforsker og modvirker efterretningsaktiviteter udført af fremmede stater i Danmark og mod danske interesser i udlandet. PET efterforsker også sager om industrispionage, hvis der er mistanke om, at en fremmed stat er involveret. I 2021 har PET blandt andet skærpet rådgivningsindsatsen og gennemført rekordmange sikkerhedsundersøgelser.

Rådgivningsindsatsen for at imødegå truslen fra fremmede stater

PET rådgiver centrale myndigheder og virksomheder, så de bedre er i stand til at modstå spionagetruslen.

Nye indsatser over for centraladministration

På kontraspionageområdet udviklede PET i 2021 sin omfattende rådgivningsindsats yderligere over for både centraladministrationen og de øvrige dele af rigsfællesskabet. PET fortsatte udrulningen af en omfattende awareness-indsats for at skabe en større bevidsthed og viden om spionagetruslen, blandt andet med briefinger på alle niveauer i departementer og styrelser.

Covid-19-pandemien gav anledning til, at PET udviklede en online version af kurset "God Sikkerhedskultur". Det muliggjorde, at PET løbende kunne tilbyde kurset til ansatte i den offentlige forvaltning, der håndterer beskyttelsesværdig eller klassificeret information og derfor skal være i stand til at forebygge, håndtere og modvirke hændelser, der kan kompromittere disse oplysninger. Fremover tilbydes kurset både fysisk og online. PET's awareness-indsats blev i 2021 videreført og styrket i Grønland og på Færøerne.

Nyt erhvervsnetværk og fokus på forskning

I 2021 oprettede PET et nyt erhvervsnetværk, der giver danske virksomheder viden og værktøjer til at imødegå truslen fra spionage. Netværkets medlemmer udgør centrale brancherepræsentanter, der kan hjælpe med at få rådgivningsbudskaber og -tilbud ud til de brancher, der er mest berørt af truslen. PET har sideløbende gennemført en række briefinger for brancherepræsentanter og udvalgte virksomheder.

PET etablerede i 2020 en dialoggruppe på forskningsområdet, og arbejdet fortsatte i 2021. PET udgav, i samarbejde med Uddannelses- og Forskningsministeriet, publikationen "Er jeres forskning i fare?", der giver konkrete råd til, hvordan forskningssektoren kan ruste sig mod truslen. Publikationen er blevet distribueret til samtlige universiteter i rigsfællesskabet, og der blev desuden afholdt seminar for medlemmerne af dialoggruppen. Samtidig gennemførte PET en lang række bilaterale møder.

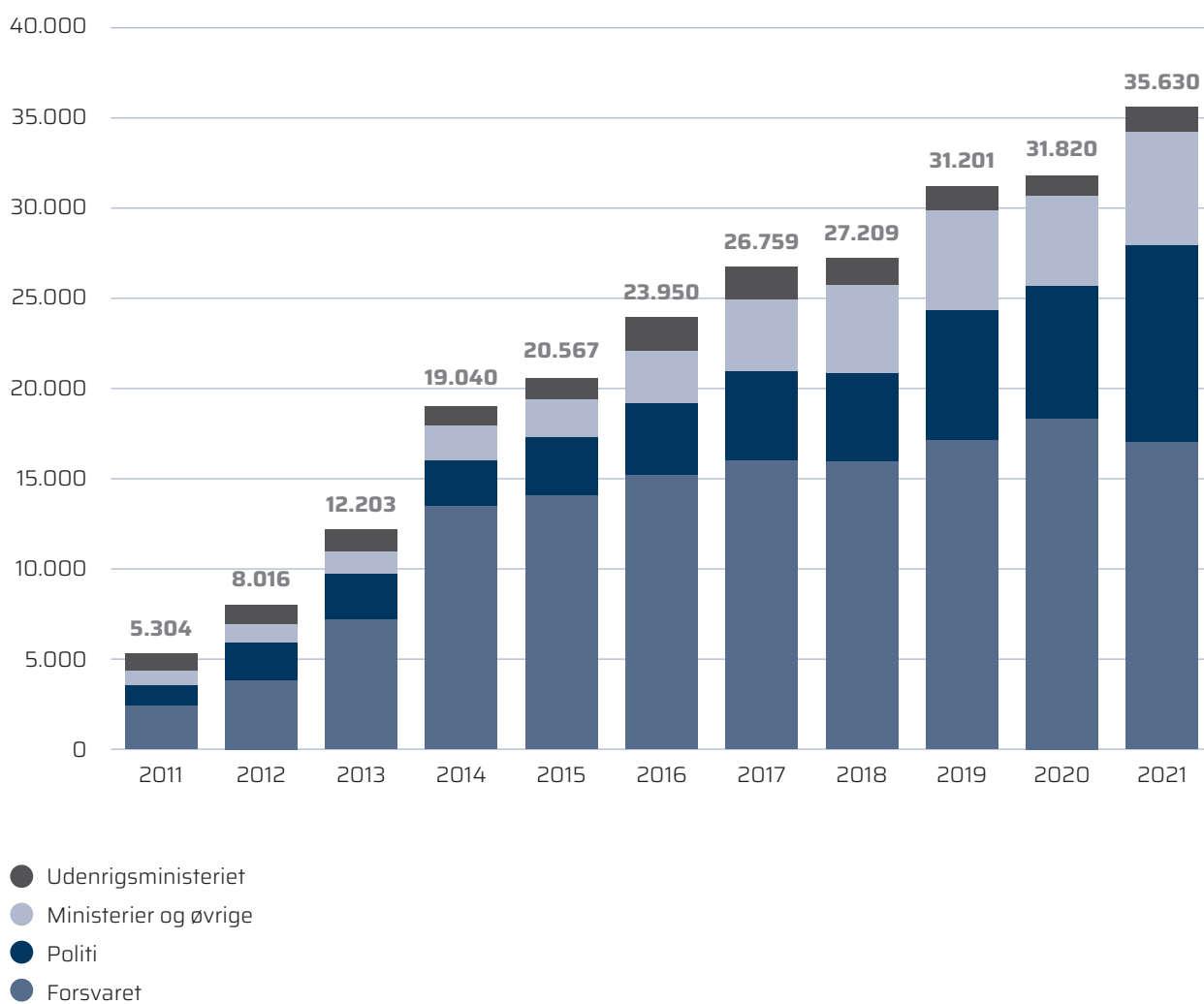
Rekordmange sikkerhedsundersøgelser

Brugen af sikkerhedsgodkendelser er et stærkt værn mod spionage fra fremmede magter. Sikkerhedsundersøgelserne danner grundlag for en potentiel sikkerhedsgodkendelse, hvilket er påkrævet i forbindelse med adgang til klassificeret materiale. Efterspørgslen på sikkerhedsundersøgelser har det seneste årti været støt stigende. I 2021 gennemførte PET over 35.000 sikkerhedsundersøgelser, hvilket er det højeste antal nogensinde. Til sammenligning var antallet omkring 5.000 i 2011.

Efterspørgslen på sikkerhedsundersøgelser hos myndigheder og virksomheder er rekordhøj, hvilket er positivt, da det er et tegn på en øget opmærksomhed på at beskytte klassificerede oplysninger.

Den stærkt stigende efterspørgsel har dog også medført, at PET har haft vanskeligt ved at følge med i samme hastighed, og det har derfor betydet, at sagsbehandlingstiderne på sikkerhedsundersøgelser er steget betragteligt. Som følge af den stigende efterspørgsel har PET i 2021 tilføjet ressourcer til området og iværksat et større digitaliseringsprojekt, der skal optimere arbejdsgangene, så PET kan håndtere den voksende efterspørgsel.

FIGUR 4 • STIGNING I ANTAL SIKKERHEDSUNDERSØGLESER FRA 2011 TIL 2021

PET's sikkerhedsopgaver i 2021

PET har på sikkerhedsområdet en lang række kapaciteter, som forebygger og modvirker trusler mod Danmarks nationale sikkerhed. Disse strækker sig fra sikkerhedsrådgivning til personbeskyttelsesopgaver og antiterrorberedskab.

PET's Sikkerhedsafdeling udførte i 2021 både faste, kendte opgaver inden for personbeskyttelse og sikkerhedsrådgivning og indsættelse af Aktionsstyrken i særlige indsatser ved opståede hændelser. En af de hændelser var evakueringen fra Afghanistan i august 2021 i forbindelse med Kabuls fald.

Nogle af de større sikkerhedsmæssige opgaver for PET i 2021 var besøget af den amerikanske udenrigsminister, Antony Blinken, gennemførelsen af kommunalvalget og afholdelsen af EM i fodbold i Danmark.

Besøg af den amerikanske udenrigsminister, Antony Blinken

Den amerikanske udenrigsminister, Antony Blinken, af lagde et arbejdsbesøg i maj 2021 i henholdsvis København og Grønland. Ved et sådant besøg har PET ansvaret for efterretningsindsatsen frem mod og under selve besøget. Efterretningsindsatsen danner baggrund for både trusselsvurdering og anbefaling af de sikkerhedstiltag, der skal imødegå truslen mod udenrigsministeren og besøget som helhed.

Ved en løbende monitorering af situations- og efterretningsbilledet gennemføres en dynamisk planlægning i tæt samarbejde med politiet, arrangørerne og involverede myndigheder.

Evakueringen fra Afghanistan i august 2021

PET's ansvarsområde som sikkerhedsmyndighed i forhold til danske interesser i udlandet, såsom ambassader, konsulater mv., vedrører rådgivning og anbefalinger i forhold til fysisk sikring og informationssikkerhed. Den praktiske udarbejdelse af sikkerhedsmæssige løsninger, herunder beredskabs- og evakueringsplaner for den enkelte ambassade, fastlægges og udføres af Udenrigsministeriet i overensstemmelse med sektoransvarsprincippet.

PET har siden 2010 haft en sikkerhedsofficer fast udstationeret på Den Danske Ambassade i Afghanistans hovedstad, Kabul, med henblik på at indhente, bearbejde og analysere det daglige og lokale efterretningsbillede og på den baggrund rådgive ambassadøren og Udenrigsministeriets sikkerhedsteam på ambassaden om forhold af betydning for sikkerheden.

I august 2021 indtog Taliban Kabul i løbet af få uger. Som konsekvens heraf organiserede en række danske myndigheder i perioden 15.-31. august 2021 evakuerer ud af Afghanistan. Koordineringen af indsatsen blev ledet af Udenrigsministeriet. PET var – blandt andet – på sin rolle som sikkerhedsmyndighed – blandt de bidragende myndigheder².

PET's Center for Terroranalyse (CTA) har som en del af sit opdrag til opgave at rapportere til relevante myndighe-

2) Den daværende regering besluttede den 27. august 2021 at iværksætte en grundig fælles myndighedsevaluering af forløbet op til og under selve evakueringen. Den samlede myndighedsevaluering kan findes på Udenrigsministeriets hjemmeside, hvor den blev offentliggjort den 25. februar 2022. Evalueringen dækker hændelsesforløbet fra februar 2020, hvor USA indgik en aftale med Taliban om militær tilbagetrækning, og til november 2021, hvor de sidste evakueringsberettigede fik bistand til assisteret rejse til Danmark.

der i tilfælde af terrortrusler mod civile danske interesser i udlandet, herunder til Udenrigsministeriet i forhold til danske ambassader mv. Dette gælder særligt i højrisikoområder i udlandet såsom Afghanistan. CTA har derfor gennem flere år – og også frem mod evakueringen i 2021 – udarbejdet trusselsvurderinger vedrørende danske interesser i Afghanistan.

Under selve evakueringsoperationen etablerede PET et selvstændigt operationsteam i PET's Strategiske Informations- og Operationscenter (SIOC), der håndterede den samlede operationsstyring vedrørende PET's indsatser og opgaver. Operationsteamet var døgnbemandet med relevante kompetencer og kapaciteter. Derudover havde PET forbindelsesofficerer udsendt til blandt andet Udenrigsministeriet og Forsvarets operationsstab.

PET's primære opgaver under selve evakueringsoperationen var blandt andet

- At følge situationen i Afghanistan og vurdere udviklingen i trusselsbilledet i forhold til danske interesser, herunder at have løbende dialog med relevante myndigheder herom.
- At yde rådgivning, give anbefalinger omkring sikkerheden til øvrige myndigheder samt bistå med at håndtere evakueringen, herunder at have løbende dialog med øvrige deltagende myndigheder herom.
- I perioden fra den 15.-27. august 2021 havde PET med-

arbejdere til stede i Kabul og Islamabad, der havde til opgave at varetage sikkerheden omkring Udenrigsministeriets ansatte, herunder personbeskyttelse af ambassadøren.

- Fra den 11. august 2021 og frem foretog PET på anmodning fra Udenrigsministeriet og på baggrund af de oplysninger, som Udenrigsministeriet fremsendte, sikkerhedsscreening af personer, som var forudset evakueret.

Sikkerhedsvurderinger

PET anvender viden fra efterretningsindsatsen til at identificere kritiske og sårbare mål i forhold til terrorhandlinger eller andre former for trusler. Et komplekst og dynamisk trusselsbillede kræver uopsættelig og effektiv handling, for at PET kan være i kontrol med truslerne i form af etablering af passende sikkerhedsforanstaltninger. Til brug for planlægning og gennemførelse af sikkerhedsopgaverne udarbejdes sikkerheds- og risikovurderinger. Disse danner tilsammen grundlag for vurderingen og håndteringen af det samlede sikkerhedsbehov. Den overvejende del af sikkerhedsvurderingerne udsendes til landets politikredse sammen med PET's sikkerhedsanbefalinger, således at kredsene kan iværksætte de nødvendige beskyttelses- og modforanstaltninger relateret til det konkrete arrangement.

Af nedenstående tabel fremgår antallet af sikkerhedsvurderinger udsendt af PET i den seneste årrække. Det bemærkes, at antallet af sikkerhedsvurderinger i 2020

TABEL 2 - ANTAL SIKKERHEDSVURDERINGER AFGIVET AF PET 2014-2021

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antal sikkerhedsvurderinger (indekstal)	100	135	158	178	179	192	104	114

og 2021 skal ses i lyset af restriktionerne mod covid-19 og de relaterede begrænsninger af samfundsaktiviteten, forsamlingsrestriktioner og rejseaktivitet.

Personbeskyttelse

Livvagtsstyrken i PET har ansvaret for alle nationale personbeskyttelsesopgaver i Danmark. Sikkerhedsopgaverne i relation til personbeskyttelse er hovedsageligt relateret til medlemmer af Kongehuset, regeringen, Folketinget, det øvrige officielle Danmark, herværende udenlandske repræsentationer samt særligt truede personer. Der planlægges og gennemføres endvidere sikkerhedsopgaver forbundet med større officielle besøg til Danmark, såsom statsbesøg og politiske konferencer samt andre større begivenheder, der kan sidestilles hermed.

PET løser også sikkerhedsopgaver i forbindelse med ministre og folketingsmedlemmers rejser til højrisikoområder, sikkerheden ved folketingsvalg, kommunalvalg og regionsrådsvalg samt sikkerheden omkring eksempelvis danske idrætsudøveres deltagelse ved større begivenheder i udlandet.

Antiterrorberedskab

Aktionsstyrken har til opgave at opretholde det operative antiterrorberedskab i Danmark og medvirke til bekæmpelse af alvorlige former for organiseret kriminalitet ved tilvejebringelse af forsvarlige løsninger i vanskelige indsatsopgaver for politiet, hvor den almindelige politiuddannelse og -udrustning ikke er tilstrækkelig. Aktionsstyrkens opgaver omfatter blandt andet terrorbekæmpelse, særlig personbeskyttelse, særlige observationsopgaver, gidselredning og personbeskyttelse i højrisikoområder samt planlægning, styring og udførelse af vanskelige indsatsopgaver.

Aktionsstyrken arbejder tæt sammen med resten af politiet og med specialenheder fra Forsvaret, der blandt andet yder assistance med både personel- og materielstøtte i løsning af operative opgaver og samtræning. Forsvaret støtter fast med et helikopterberedskab som en del af det nationale antiterrorberedskab og støtte til indsættel-

se af Aktionsstyrken i hele styrkens opgaveportefølje. Derved kan Aktionsstyrken hurtigt indsættes fra luften i en antiterroroperation eller andre varslede og uvarslede operationer.

Bevogtnings- og beskyttelsesopgaver

Sikringsstyrken varetager primært stationære bevogtnings- og personbeskyttelsesopgaver såsom sikringen omkring særligt udvalgte lokationer i Danmark.

Forhandlergruppen

PET's Forhandlergruppe har ansvaret for at organisere og koordinere uddannelse, træning og operationer med alle forhandlere i politiet. Forhandlerne er organiseret i henholdsvis PET og politikredsene. Forhandlerne håndterer nationale såvel som internationale opgaver, hvor forhandling er en del af strategien for opgaveløsningen. Opgaverne for Forhandlergruppen omhandler blandt andet forskansning og anholdelse af farlige gerningsmænd, håndtering af bevæbnede psykisk syge, kidnapninger og selvmordstruede.

Samarbejde – nationalt og internationalt

For at kunne løse PET's opgaver bedst muligt samarbejder PET med en række partnere og myndigheder både i Danmark og i udlandet.

Nationalt samarbejde

PET løser sine opgaver i tæt samarbejde med en række nationale myndigheder, herunder særligt det øvrige politi og anklagemyndigheden, Forsvaret og Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) samt Center for Cybersikkerhed (CFCS). Dette gensidigt afhængige samarbejde er af afgørende betydning for PET's arbejde og for håndteringen af trusler mod Danmark og danske interesser i udlandet.

PET har endvidere tætte bilaterale samarbejdsrelationer med centrale ministerier og myndigheder, herunder Justitsministeriet, Udenrigsministeriet, Statsministeriet, Udlændingestyrelsen, Kriminalforsorgen og Erhvervsstyrelsen.

Internationalt samarbejde

En stor del af de trusler, som PET imødegår, har en international vinkel. Derfor er PET's samarbejde med andre landes efterretnings- og sikkerhedstjenester et vigtigt element i PET's arbejde.

PET's internationale samarbejde omfatter både bekæmpelse af terrorisme, kontraspionage, kontraekstremisme og ulovlig anskaffelsesvirksomhed.

PET's internationale samarbejde foregår i vidt omfang gennem bilaterale kontakter med udenlandske efterretnings- og sikkerhedstjenester og andre relevante organisationer. Samarbejdet omfatter fælles operationer og udveksling af oplysninger om personer og grupper, der kan udgøre en sikkerhedsmæssig trussel, herunder mod Danmark, danske interesser i udlandet eller udenlandske interesser her i landet.

PET deltager også i et omfattende multilateralt samarbejde. Dette samarbejde foregår blandt andet i Counter Terrorism Group (CTG), som består af de indenlandske efterretnings- og sikkerhedstjenester fra EU-medlemslandene samt Norge, Schweiz og Storbritannien.

I CTG-regi er der etableret en samarbejdsplatform med forbindelsesofficerer, som er placeret i Holland, og som PET deltager i. Platformen gør det muligt hurtigt at dele operative efterretnings- og efterforskningsrelaterede oplysninger mellem de involverede lande.

PET har også et tæt samarbejde med bl.a. de øvrige nordiske efterretningstjenester om f.eks. erfaringsudveksling. Det hænger sammen med, at de nordiske efterretningstjenester grundlæggende ligner hinanden både i forhold til organisation, tilgang og værdier.

POLITIETS EFTERRETNINGSTJENESTE
ÅRLIG REDEGØRELSE 2021
UDGIVELSEÅR: 2023
FOTOS: SIDE 1 OG 2: PET, SIDE 11: ROGER
GOH · UNSPLASH, ØVRIGE: ADOBE STOCK

POLITIETS EFTERRETNINGSTJENESTE

KLAUSDALSBROVEJ 1

2860 SØBORG

45 15 90 07 • PET@PET.DK • WWW.PET.DK